

RAADSINFORMATIEBRIEF

De leden van de raad

Postbus 200
2920 AE KRIMPEN AAN DEN IJSSEL

Datum: 16-1-2018
Zaaknummer:
Afdeling: Samenleving
Contactpersoon: I. Remeeus
Uw brief van: 11-12-2017
Onderwerp: Wachtlijsten
verpleeghuisplekken

Geachte leden van de raad,

Op 11 december 2017 stelde de SGP-fractie schriftelijke vragen over wachtlijsten verpleeghuisplekken.

Wij veronderstellen u bekend met de methodiek rondom verpleeghuiszorg in Nederland: financiering heeft voornamelijk plaats vanuit het kader van de Wet langdurige zorg. In algemene zin geldt hierbij dat juist in gemeenten waarin bovengemiddelde vergrijzing aan de orde is, het tekort aan lokale intramurale verpleeghuiscapaciteit zich manifesteert. Het Zorgkantoor is hierbij de spil als het gaat om de contractering en financiering van verpleeghuiscapaciteit. De indicatie wordt verzorgd door het CIZ (Centrum Indicatiestelling Zorg). Zij bepalen, als onafhankelijke organisatie, of iemand in aanmerking komt voor Wlz-zorg. Gemeenten hebben daarbij geen formele (interventie)positie. Uit de beantwoording van de schriftelijke vragen blijkt dat we ons als gemeente Krimpen aan den IJssel desondanks betrokken en intensief met dit vraagstuk bezig houden.

Naar aanleiding van deze vragen, is er contact opgenomen met de twee instellingen die in Krimpen aan den IJssel verpleeghuizen exploiteren, te weten De Zellingen (Crimpenersteyn) en de Lelie Zorggroep (Tiendhove en Prinsessenhof). Met deze instellingen is zorggedragen voor onderstaande beantwoording van de vragen.

1. Heeft het college kennis genomen van het bericht op NOS-nieuws van zaterdag 9 december jl., getiteld 'Dementerenden op wachtlijst twee keer de dupe'?

Ja, het college heeft kennisgenomen van het bericht. Zoals landelijk bekend is, zijn cliënten die overgaan van de Zorgverzekeringswet (Zvw) en Wet maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) naar de Wet Langdurige Zorg (Wlz) inderdaad 'de dupe' (op 31 december was hier ook aandacht voor in het televisieprogramma "De Monitor"). Deze cliënten ontvangen vaak minder uren zorgverlening omdat het 'profiel Wlz' in veel gevallen minder zorg biedt dan dat de cliënt eerder had vanuit de andere domeinen. Dit wordt ook vanuit De Zellingen en Lelie Zorggroep gesignaleerd. Het kader van verpleeghuiszorg is de Wlz. Ondanks dat de gemeente daarop geen directe invloed heeft, vinden wij als college dat dit onderwerp van groot belang is. Daarom zetten wij ons hierop ook concreet in.

2. Heeft het college zicht op het aantal Krimpense wachtenden op een verpleeghuisplek vanwege een indicatie voor psychogeriatrische zorg? Zo ja, hoeveel wachtenden betreft het op dit moment? Hoeveel van deze mensen ontvangen op dit moment overbruggingszorg vanuit de Wmo en Zvw?

Bij de beantwoording van uw tweede vraag of er wachtenden zijn voor verpleeghuisopname, waarbij overbruggingszorg wordt geboden vanuit de Zvw en Wmo, gaan wij ervan uit dat u reguliere overbruggingszorg bedoelt vanuit de Wlz.

De Zellingen

Onderstaande opsomming zijn de geïndiceerde cliënten maar nog niet woonachtig in een verpleeghuis die eind 2017 overbruggingszorg ontvangen vanuit de Wlz:

- 21 cliënten wachten op opname op een PG afdeling vanuit de thuissituatie;
- 2 cliënten wachten op opname op een PG afdeling vanuit een andere locatie (zijn reeds opgenomen ter overbrugging, maar willen opgenomen worden in Crimpenersteyn);
- 8 cliënten wachten op opname op een somatische afdeling;
- 2 cliënten wachten op opname op een somatische afdeling vanuit een andere locatie (zijn reeds opgenomen ter overbrugging, maar willen opgenomen worden in Crimpenersteyn).

Dit is het totaal aantal wachtende cliënten. Belangrijk is te benoemen dat binnen deze groep zich ook cliënten bevinden die op termijn verhuisd willen worden naar Crimpenersteyn, bijvoorbeeld omdat de partner nog in staat is voldoende mantelzorg te bieden, maar ervoor kiezen wel op de wachtlijst te staan tot op het moment dat thuisblijven geen optie meer is. Het wrange hieraan is dat soms lang wordt gewacht waardoor een crisissituatie ontstaat en er (in sommige gevallen) dan geen opnamecapaciteit beschikbaar is.

Lelie Zorggroep

Onderstaande opsomming zijn de geïndiceerde cliënten maar nog niet woonachtig in een verpleeghuis die eind 2017 overbruggingszorg ontvangen vanuit de WLz:

- 13 cliënten wachten op opname op een PG afdeling vanuit de thuissituatie (Tiendhove);
- 3 cliënten wachten op opname op een somatische afdeling vanuit thuissituatie (Tiendhove);
- 4 cliënten wachten op opname op een PG afdeling vanuit de thuissituatie (Prinsessenhof).

Er zijn inderdaad bij zowel Tiendhove en Prinsessenhof wachtenden maar dat zijn niet hele lange wachtlijsten. Deze mensen maken gebruik van ZVW middels thuiszorg en/of WMO voor huishoudelijke ondersteuning.

Samenvattend zien wij dat binnen De Zellingen een hogere vraag naar opnamemogelijkheden aan de orde is dan zij op dit moment kunnen bieden. Hierbij dient echter te worden opgemerkt dat er gedurende een jaar een wisselend beeld van wachtenden is. Zo was er in de zomerperiode van 2017 geen sprake van een wachtlijst. Bij Lelie Zorggroep zijn de wachtlijsten dus minimaal en hanteerbaar.

3. Is het college het met de SGP fractie eens dat het aantal verpleeghuisplaatsen te weinig is om aan de behoeften van Krimpense inwoners te voldoen, waardoor een aantal - wellicht tegen hun zin - genoegen moet nemen met een verpleeghuisplek buiten onze gemeente? Kunt u cijfermatig aangeven hoe de verpleeghuiscapaciteit binnen Krimpen aan den IJssel zich verhoudt met de (potentiële) vraag en de verwachte ontwikkeling ervan?

Toekomstig ontstaat een grotere disbalans tussen de beschikbare verpleegcapaciteit en de benodigde verpleegcapaciteit. Dat is als zodanig zorgelijk. Met het Zorgkantoor (Zilveren Kruis) hebben wij, samen met de Krimpense verpleeghuizen en het Seniorenplatform, inmiddels meerdere gesprekken gevoerd om voor Krimpen aan den IJssel meer verpleeghuiscapaciteit mogelijk te maken. Dat gaat niet zomaar. Het is mooi dat recent locatie Prinsessenhof is geopend, maar dat voorziet niet in de toekomstige benodigde capaciteit.

Door het Zorgkantoor is berekend wat de toekomstige benodigde verpleegcapaciteit voor Krimpen aan den IJssel zou zijn. Daarbij gaat het over een aantal tientallen plaatsen bovenop de huidige beschikbare capaciteit. Eén en ander gaat gepaard met onzekerheden, zoals de steeds kortere verblijftijd van inwoners in verpleeghuizen als gevolg van de situatie dat inwoners steeds langer thuis wonen in combinatie met de methodiek van indicatiestelling

(ZZP5 / ZZP6). Daarbij komt dat een uitbreiding van verpleeghuiscapaciteit ook een regionale afweging vraagt: de demografische ontwikkeling (zoals vergrijzing) kan daarbij niet los worden gezien van de situatie dat er op verschillende plaatsen ook overcapaciteit ontstaat (voor rekening en risico van de zorginstelling). Kortom: ook toekomstig leegstandsrisico is voor instellingen van belang.

In de regio groeit het aandeel inwoners van 75 jaar en ouder. Het sterkst vergrijst onze gemeente de komende tien jaar met een verwachte toename van 15% van het aantal 75-plussers. Daarna volgen Capelle (+11%) en Zuidplas (+10%).

De kenmerken van de populatie op het vlak van samenstelling van huishouding, etniciteit en sociaal-economische status kent weinig afwijkingen ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

De (Wlz-)zorgvraag neemt in Krimpen de komende tien jaar toe met 44% ten opzichte van 2016. Er is verschil in de ontwikkeling van de zorgvragen somatiek en psychogeriatric. De zorgvraag somatiek neemt in Krimpen toe met 20%. De zorgvraag psychogeriatric in Krimpen met 53%.

Crimpenersteyn heeft de ambitie om haar locatie te 'vernieuwbouwen'. Het zorgkantoor heeft jarenlang aangedrongen op het verminderen van het aantal verpleeghuisplaatsen. Echter voor de vernieuwbouw heeft De Zellingen de keuze gemaakt het aantal plekken te behouden. Het belang daarvan onderschrijven wij als college graag.

Zellingen - Crimpenersteyn

Nu aanwezig	Na ver-/nieuwbouw
90 plaatsen nieuwbouw jaren '90	199 plaatsen na ver-/nieuwbouw
109 plaatsen rechtervleugel en linkervleugel	
Totaal 199 plaatsen	Totaal 199 plaatsen

Lelie Zorggroep – Prinsessenhof

Mede door de opening van de Prinsessenhof is het aantal personen op de wachtlijst afgenomen, zelfs zodanig dat personen die nu op de wachtlijst staan (nog) niet willen overgaan tot het 'verzilveren' van de indicatie.

4. Is het college bereid om zich, samen met de Krimpense zorgaanbieders en andere betrokken partijen, sterk te maken voor uitbreiding van het aantal verpleeghuisplekken binnen onze gemeente? Zo ja, hoe gaat u dit aanpakken?

Als College vinden wij het als uitgangspunt van belang dat voor inwoners die graag in Krimpen aan den IJssel in een verpleeghuis willen wonen, dit ook mogelijk moet zijn. Dat voorkomt ingrijpende situaties waarbij partners separaat van elkaar dienen te gaan wonen in andere gemeenten. Tevens voorkomt het dat het sociale netwerk daarmee wordt verbroken of op afstand gezet. Dat sterkt ons in onze lobby om voor Krimpen meer verpleeghuiscapaciteit beschikbaar te krijgen. Wij volgen daarbij met grote interesse de door het Rijk ingezette acties rondom het introduceren van persoonsvolgende bekostiging in de Wlz. Kortgezegd kunnen instellingen dan zelfstandiger (ergo: meer losstaand van de financieringsregels van het Zorgkantoor) in extra verpleeghuiscapaciteit voorzien dan nu het geval is.

Naast het op peil krijgen en houden van de benodigde intramurale verpleeghuiscapaciteit, dient ook gedacht te worden aan de verdere ontwikkelingen van het Volledig Pakket Thuis (VPT) in onze gemeente. Vanuit de zorgkantoren wordt namelijk nadrukkelijk aangestuurd op minder intramurale bedden en steeds meer op het VPT (waarbij de verpleeghuiszorg thuis bij

de inwoner wordt geleverd). Dit VPT heeft echter wel grote nadelen voor de inwoner en gemeente:

VPT en het dilemma voor de inwoner

Echtparen die gebruik willen maken van het VPT worden geconfronteerd met dezelfde eigen bijdrage Wlz als intramurale cliënten. Daarbovenop moeten zij de kosten voor huur, servicekosten en inrichting betalen. Indien zij voor een aparte huisvesting kiezen zijn er daarnaast nog kosten voor de partner die achterblijft in de 'eigen' woning. Dit omdat de eigen bijdragen bij CAK voor intramurale cliënten op de lage eigen bijdrage is gezet. Aan de hand van onderstaande casus wordt dit geconcretiseerd. Overigens: formeel bestaat er recht voor de niet geïndiceerde partner om mee te verhuizen naar de intramurale setting, maar is dit vaak ook praktisch niet mogelijk of gewenst (zie ook:

<https://www.zorginstituutnederland.nl/Verzekerde+zorg/m/meeverhuizende-partner-wlz>).

Mevrouw Jansen heeft een ZZP-5-indicatie en wil graag opgenomen worden in Prinsessenhof o.b.v. VPT. Zij moet hier dezelfde eigen bijdrage voor betalen als wanneer zij intramuraal in Tiendhove gaat wonen. Echter in Prinsessenhof betaalt zij ook nog eens huur van 700 euro per maand, 160 euro servicekosten en 77 euro waskosten en moet ze hulpmiddelen en stoffering zelf regelen. Dit concept wat de overheid stimuleert is dus in het geval van echtparen financieel gezien 'discriminerend' aangezien zij in Tiendhove al deze kosten vergoed krijgt door de overheid en in Prinsessenhof dus circa 1000 per maand meer moet betalen. Dit is ongewenst. De thuiswonende meneer Jansen heeft op dat adres immers dezelfde kosten dus hypotheek of huur, gemeentelijk belastingen etc. waardoor ze financieel dubbel belast worden. Omdat deze meneer Jansen geen zorg nodig heeft, kan hij niet bij zijn vrouw wonen.

VPT en het dilemma voor de Gemeente

In tegenstelling tot Wlz intramurale zorg zijn de kosten van woonvoorzieningen en rolstoelen voor rekening van de Wmo (gemeente). Bij indicaties voor een Wlz in de vorm van een VPT worden minder kosten in rekening gebracht in het kader van de Wlz en wordt, in principe, beslag gelegd op de Wmo. Er worden wél andere overheidsmiddelen zoals huurtoeslag en de Wmo aangewend om de totale kosten te dekken. Het is dus de vraag of het VPT voor de BV-Nederland ook werkelijk leidt tot een besparing van kosten. Als gemeente zijn wij daarom niet enthousiast over de wijze waarop het zorgkantoor inzet op de VPT-toepassing.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Krimpen aan den IJssel,

De secretaris,

De burgemeester,